

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 227

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri, İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/233)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1776/1962

16 . 6 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 5 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasına uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü

Başbakan

G E R E K Ç E

Memleketimiz 1953 yılından beri Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonuna üye bulunmaktadır. Federal Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İsviçre, İtalya, Lüksemburg ve Yunanistan'ın da dâhil olduğu bu komisyon, üye Devletlerin Şahsi Haller mevzuatını imkân nisbetinde birleştirmek, boşlukları doldurmak ve ilgili devletler vatandaşlarının şahsi haller işlerinde kolaylıklar sağlamak maksadiyle birçok sözleşme hazırlanmış ve hazırlamaktadır.

Bunlardan, «Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Şahsi Haller) kayıt suretleri örnekleri hakkındaki Sözleşme» 27 Eylül 1956 günü Paris'te imzalanmış ve tarafımızdan da 2 Nisan 1958 tarihli ve 7111 sayılı Kanunla onaylanmıştır.

Daha sonra, «Şahsi Haller ile ilgili belge örneklerinin parasız verilmesi ve tasdikten muaf tutulması hakkında» 26 Eylül 1957 günü Lüksemburg'da imzalanan Sözleşme, «Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin» olup 4 Eylül 1958 tarihinde İstanbul'da imzalanmış bulunan Sözleşme, 4 Eylül 1958 tarihinde imzalanmış olan «Şahsi Haller konusunda milletlerarası bilgi teatisi hakkındaki Sözleşme» Yüksek Meclise tevdi edilmiştir.

Çalışmalarına devam eden Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonunun en son olarak hazırladığı «Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşme» de Bakanlar Kurulunun 22 Ağustos 1961 tarihli ve 5 - 1579 sayılı Kararnamesiyle yetkili kılınan temsilimiz tarafından 14 Eylül 1961 günü Roma'da imzalanmıştır.

Yukarıda sayılan dört Sözleşmeye ilâveten hazırlanıp imzalanan bu beşinci Sözleşmenin gayesi, üye devletler vatandaşlarına, diğer Âkid Devletler ülkelerinde de evlilik dışı çocukları tanıma imkân ve kolaylıklarını sağlamaktır.

Sözleşmenin 1 nci maddesinde, nesepli ve nesepsiz tanınmanın tarifi yapılmakta, 2 ve 3 nci maddelerde mevzuatı nesepli veya nesepsiz tanımaya kabul eden üye memleketlerde nesepsiz veya nesepli tanımda bulunulabileceği, 4 nci maddede ise tanıma beyanının hangi makamlar tarafından kabul edileceği hükme bağlanmaktadır. 5 nci maddede bu beyanı tesbit eden belgenin tasdikli örnek veya özetinin, Âkîd Devletler ülkesinde her türlü tasdikten muaf olduğu belirtilmekte, diğer maddeler ise onaylama, yürürlük, katılma, uygulama ve değişiklik yapmak gibi hususları derpiş etmektedir.

Türk mevzuatına aykırı bir hususu ihtiva etmeyen bu Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunması Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek takdirlerine sunulur.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/233
Karar No. 21

17 . 2 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair olan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekçede belirtilen hususlar ve ilgili temsilcilerin vermiş oldukları mütemmin malûmat, komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Komisyonu Başkanı

yerine Sözcü

İstanbul

C. Baban

Kâtip

Sivas

G. Sarısözen

Adana

K. Gülek

Bursa

M. Tayyar

Diyarbakır

V. Pirinçcioğlu

Hatay

A. M. Bereketoğlu

İstanbul

Ö. Z. Dorman

İstanbul

S. Sarper

Kastamonu

İ. Ş. Dura

Kocaeli

N. Erim

Manisa

H. Kubat

Manisa

N. Yenişehirlioğlu

Zonguldak

K. Esengin

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No : 1/233
Karar No : 39

1 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekeçde etraflıca belirtilen sebepler ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin vermiş oldukları mütemmim malûmat neticesinde, tasarı komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Adalet Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
İçişleri Komisyonu

Başkanı	Sözcü		
Kırklareli	Edirne	Aydın	Çorum
M. A. Eriş	İ. Ertem	M. Gedik	H. İncesulu
Eskişehir	İstanbul	Kütahya	Sivas
Ş. Asbuzoğlu	Z. Altınoğlu	S. Sarpaşar	İ. Göker
	Van		
	Ş. Kösereisöğlü		

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/233
Karar No. : 75

31 . 5 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekeçde de tafsilen belirtildiği veçhile işbu tasarı Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Adalet Komisyonu

Başkanı	Başkan V.		
Denizli	Erzurum	Çorum	Çanakkale
H. Oral	N. Diler	A. Güler	B. Arat
		İmzada bulunamadı	
Elâzığ	İstanbul	Kars	Kayseri
N. Güray	S. Vardarlı	L. Aküzüm	A. Aras
	Konya	Siirt	
	S. Aytan	C. Aydın	
	İmzada bulunamadı		

M. Meclisi (S. Sayısı : 227)

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 14 Eylül 1961 tarihinde Roma'da imzalanan ilişik «Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkında Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İçişleri ve Dışişleri Bakanları yürütür.

29 . 5 . 1962

Başbakan <i>İsmet İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>A. Eyidoğan</i>	Devlet Bakanı <i>T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>H. O. Bekata</i>
Devlet Bakanı <i>N. Öktem</i>	Devlet Bakanı <i>N. Su</i>	Adalet Bakanı <i>S. Kurultuoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>
İçişleri Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>Ş. İnan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. İncesulu</i>
Bayındırlık Bakanı <i>E. Paksüt</i>	Ticaret Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı —————	Güm. ve Tekel Bakanı ve Sa. ve So. Y. B. V. <i>Ş. Buladoğlu</i>
Tarım Bakanı <i>C. Oral</i>	Ulaştırma Bakanı <i>C. Akyar</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>	Sanayi Bakanı <i>F. Çelikkbaş</i>
	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı <i>K. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İs. Bakanı <i>M. Güven</i>	

EVLİLİK DIŞI ÇOCUKLARIN TANINMALARINI KABULE YETKİLİ MAKAMLARIN YETKİLERİNİN GENİŞLETİLMESİ HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Üyesi olan Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükalığı, Holânda Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, vatandaşlarının evlilik dışı çocuklarını, kendi ülkelerinde tanır gibi, diğer Âkîd Devletler ülkelerinde tanınmalarına müsaade olunması ve bu hususta gereken kolaylığın gösterilmesi arzusu ile hareket ederek aŐağıdaki hükümlerde mutabakata varmışlardır.

Madde — 1.

Bu Sözleşmeye göre, bir kişinin evlilik dışı bir çocuğun babası olduğunu beyan etmesine «nesepli tanıma» veya «nesepsiz tanıma» denir. Bunlardan birincisinde, tanıma beyanında bulunan kimse ile tanınan çocuk arasında hukuki bir nesep bağı teessüs eder, ikincisinde ise böyle bir bağı teessüs etmez.

Madde — 2.

Mevzuat sadece nesepsiz tanımayı kabul eden Âkîd Devletler ülkelerinde, mevzuatı nesepli tanımayı kabul eden diğer Âkîd Devletler vatandaşları nesepli tanıma yapabilirler.

Madde — 3.

Mevzuatı sadece nesepli tanımayı kabul eden Âkîd Devletler ülkelerinde, mevzuatı nesepsiz tanımayı kabul eden diğer Âkîd Devletler vatandaşları nesepsiz tanımada bulunabilirler.

Madde — 4.

2 ve 3 nci maddelerde tanıma beyanları mahallî kanunların tâyin ettiği resmî şekilde şahsi haller memurları veya yetkili diğer makamlar tarafından kabul edilir. Bu beyanlarda beyanda bulunan kişinin vatandaşlığının zikri gerekir. Bu beyanlar, beyanda bulunan kişinin memleketinin yetkili makamı önünde yapılmış beyanlar değerindedir.

Madde — 5.

2 ve 3 nci maddelerde derpiş olunan beyanları ihtiva eden ve bunları veren makamların mühür ve imzasını taşıyan belgelerin tasdikli örnek veya özetleri Âkîd Devletler ülkesinde her türlü tasdikten muaftır.

Madde — 6.

Bu Sözleşme onaylanacak ve onaylama belgeleri İsviçre Federal Konseyine tevdi olunacaktır. Federal Konsey, Âkîd Devletlerle Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğini, her onaylama belgesinin tevdiinden haberdar edecektir.

Madde — 7.

Bu Sözleşme, yukardaki maddede bahis konusu edilen onaylama belgelerinden ikincisinin tevdiini kovalıyan otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşme, bunu sonradan onaylıyan her imzacı Devlet için, onaylama belgesinin tevdiini kovalıyan otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Madde — 8.

Bu Sözleşme, her Âkîd Devletin anavatan topraklarının bütününde kendiliğinden uygulanır.

Her Âkîd Devlet, bu Sözleşme hükümlerinin ana vatan dışı ülkelerinden bir veya birkaçında yahut milletlerarası münasebetleri kendisi tarafından sağlanan Devlet veya ülkelerde de uygulanacağını, imza, onaylama, katılma anında veya daha sonra, İsviçre Federal Konseyine yapacağı tebliğ ile beyan edebilecektir. İsviçre Federal Konseyi, her Âkîd Devleti ve Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğini, bu tebliğden haberdar edecektir. Bu Sözleşme hükümleri tebliğnamenin İsviçre Federal Konseyince alınmasını kovalıyan altmışıncı gün, anılan tebliğnameye zikredilen ülke veya ülkelerde uygulanacaktır.

Bu maddenin 2 nci fıkrasındaki hüküm gereğince bir beyanda bulunmuş olan her Devlet daha sonra her hangi bir anda, İsviçre Federal Konseyine göndereceği bir tebliğ ile, bu Sözleşmenin beyannamede zikredilen Devlet veya ülkelerin bir veya birkaçında uygulanmasına son verdiğini beyan edebilir.

İsviçre Federal Konseyi, her Âkîd Devleti ve Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğini, bu yeni tebliğden haberdar edecektir.

Sözleşmenin uygulanması, bahis konusu tebliğnamenin İsviçre Federal Konseyince alınmasını kovalıyan altmışıncı gün bahis konusu ülkede son bulacaktır.

Madde 9. —

Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu üyesi olan her Devlet bu Sözleşmeye katılabilir. Katılmak isteyen Devlet, bu niyetini, İsviçre Federal Konseyine tevdi edilecek bir belge ile tebliğ eder. Konsey bu katılma belgesinin tevdiinde üye Devletler ile Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğini keyfiyetten haberdar eder. Sözleşme, katılan devlet için, katılma belgesinin tevdiini kovalıyan otuzuncu gün yürürlüğe girer.

Katılma belgesinin tevdi, ancak bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra mümkün olabilir.

Madde 10.—

Bu Sözleşme değişikliğe tabi tutulabilir.

Değişiklik teklifi İsviçre Federal Konseyine yapılır. Federal Konsey de keyfiyeti Âkîd Devletlerle Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğine tebliğ eder.

Madde 11. —

Bu Sözleşme, 7 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı tarihten itibaren on yıllık bir süre için muteberdir.

Sözleşme, fesih ihbarı olmadıkça, on yıldan on yıla kendiliğinden yenilenir.

Fesih ihbarı, keyfiyetten diğer bütün Âkîd Devletlere ve Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğine bilgi verecek olan İsviçre Federal Konseyine, sürenin bitiminden en az altı ay evvel yapılmış olmalıdır.

Fesih keyfiyeti, sadece fesih ihbarında bulunan devlet hakkında hüküm ifade eder. Sözleşme diğer Âkîd Devletler için yürürlükte kalır.

Usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş olan ve imzaları aşağıda bulunan temsilciler Sözleşmeyi imzalamışlardır.

14 Eylül 1961 günü Roma'da, İsviçre Federal Konseyi arşivlerine tevdi olunmak üzere bir nüsha halinde düzenlenmiş olup ashna uygunluğu onaylı birer kopyası diplomatik yolla her Âkîd Devlet ve Milletlerarası Şahsi Haller Komisyonu Genel Sekreterliğine gönderilecektir.

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Dr. M. Klaiber

Dr. Hans G. Ficker

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Belçika Kırallığı Hükümeti adına :

Robert Vaes

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Guy Deltel

Yunanistan Kırallığı Hükümeti adına :

Cl. Syndicas

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Carlo Russo

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına :

Holânda Kırallığı Hükümeti adına :

«Holânda ile Surinam ve Holânda Antilleri arasında âmme hukuku bakımından mevcudolan eşitlik muvacesinde, Sözleşmede geçen «Ana vatan» ve «Ana vatan dışı topraklar» deyimleri, Holânda Kırallığı bakımından «Avrupa Ülkesi» ve «Avrupa dışı ülkeler» anlamına alınacaktır.»

P. J. Kanter

Th. van Sasse

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına :

Dr. Ernst Götz

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına :

M. Kenanoğlu

